

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XII. De aliis septem Pontificibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

stantini IV. referēs nomina damnatorum in VI. Synodo, Honorium omittit. Quod idem facit Paulus Diaconus in vita eiusdem Constantini IV. Denique historici Latini ferē omnes, vt Beda, Anastasius Bibliothecarius, Blondus lib. 9. decadis primæ, Nauclerus, Sabellicus, Platina, & alij Honorium Catholicum, & sanctum Pontificem faciunt.

Addidi autem etiam Bedam, etiam si Canus nolit. Nihil enim dubito, quin idem senserit, etsi in eius libro de sex ætatibus irrepperit nomen Honorij inter eos, qui recensentur damnati in VI. Synodo. Videtur enim aliquis sciolus addidisse nomen Honorij in libro Bedæ, eo quod in VI. Synodo ubique inueniatur cum nominibus Cyri, Sergij, &c. Nam quod Beda Honorium pro viro sancto habuerit, etiam post eius mortem, patet tum ex lib. 2. hist. Anglorum, cap. 17. 18. & 19. ubi sapius tanquam de optimo pastore de Honorio loquitur; tum ex vita S. Bertolfi Abbatis, ubi nunc beatum, nunc S. Honorium vocat, & inter alia sic ait: *Erat, inquit, venerabilis presul Honorius sagax animo, sigens consilio, doctrina clarus, dulcedine & humilitate pollens.* Et infra: *Præbuit optatum munus S. Papa patri memorato Bertolfo, priuilegia scilicet sedis Apostolica, quatenus nullus Episcoporum in præfato cœnobio quolibet iure dominari conaretur.* Hæc Beda de Honorio; quæ certè non diceret, si eum pro damnato hæretico habuisset, vt aduersarij volunt.

CAPVT XII.

De aliis septem Pontificibus.

MICESIMVS QVARTVS Romanus Pontifex inter eos, qui errasse dicuntur, est S. MARTINVS I. quem accusant Magdeburgenses Cent. 7. cap. 20. quod in epistola ad Amandum docuerit, non esse dādā veniam Presbyteris, vel Diaconis post ordinationem suam peccantibus, quæ videtur esse species quædam Nouatianismi.

RESPONDEO; Martinus non loquitur de venia peccatorum, sed de restitutione ad sacra ministeria. Vult enim Presbyteros & Diaconos grauitè peccantes deponi à gradu suo;

ac si respuerint, & veniam petierint, absolui quidem à peccatis, sed nunquam restitui in suos gradus; quod idem omnes veteres docent.

VICESIMVS QVINTVSEST GREGORIVS III. què Magdeburgenses Cent. 8. cap. 10. in vita ipsius accusant; P. 1109. quòd in epistola ad Bonifacium iusserit iterum consecrari ordinaros ab aliis, quàm ab iis quos Romanus Pontifex miserat. Sed hoc est apertum mendacium. Gregorius enim solùm iubet iterum consecrari ordinaros à non veris Episcopis.

SECUNDO, eundem accusant; quòd in alia epistola ad Bonifacium permiserit viro ducere aliam vxorè, si propriam aliquidque propriam vxor debitum ei coniugale reddere valeat. quod est expressè contra Euangelium. Vt etiam notauit Gratian. 32. q. 7. can. Quod proposuisti. Eiusdem etiam accusatur à nonnullis Gregorius I. propter epistolam ad Augustinum Anglorum Episcopum, in quo similia veteri periuantur.

RESPONDEO; in primis mirandum esse, cur hoc habent Lutherani pro errore, cum id etiam Lutherus docuit, teste Ioanne Cochlæo in septicipite, capite de Matrimonio. de dico; Gregorium non loqui de quacunque imbecillitate, sed de impotentia perpetua & naturali, per quam ad coniugium mulier: talia enim coniugia si ex causa contracta sint, censentur non esse coniugia, & Ecclesie solentur; vt habemus in decretalibus titul. de frigidis. cap. Et literis. ita respondet glossa in 20. dist. can. de libellis.

Sed contra hoc est, quod Gregorius videtur iudicatum fuisse verum Matrimonium, & non tam soluentem quàm ei secundum superaddendum. Scribit enim non debere virum à priore vxore subsidium auferre; id est, debere adhuc vt vxorè alere, & sustentare. Ideo posset etiam dici eadem glossa in 32. q. 7. can. Quod proposuisti, Pontificem dare consilium, non præceptum, vt eam, quæ videbatur esse vxor, adhuc sustentet, si prouidentia eius indigeat. cum illa ipsius culpa acciderit, vt vxor illius esse non posset.

Est autem NOTANDVM, hanc sententiam non esse Gregorij I. sed solùm huius Gregorij III. Nam epist. illa ad Augustinum est vna, & eadem cum ista ad Bonifacium; quam certum est esse Gregorij III. vnde nō inuenitur inter opera beati Gregorij.

cap. XI. leg. in septicipite

Gregorij, sed solum in tomis Conciliorum. Vbi etiam Concilium Romanum de gradibus prohibitis circa Matrimonium, tribuitur Gregorio I. & III. cum tamen reuera non possit esse nisi Gregorij III. vt patet ex Imperatoribus, qui nominantur in principio & fine Concilij.

VICESIMVS SEXTVS est NICOLAVS I. quem nonnulli reprehendunt, quod (vt refertur de consec. dist. 4. can. à quodam Iudæo) docuerit Baptismum in nomine Christi collatum, sine expressione trium personarum, esse ratum. Id enim est contrarium non solum Euangelicæ institutioni, sed etiam aliorum Pontificum decretis; nimirum Pelagij, & Zachariæ, qui Baptismum improbant eorum, qui tantum sunt baptizati in nomine Christi, & non expressè in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti; vt patet in eadem d. 4. can. Multi, & can. In Synodo. Neque potest responderi, tempore Nicolai non fuisse adhuc definitum, an Baptismus esset irritus, si conferretur in nomine Christi. Nam id fuerat definitum in Concilio Anglicano, à summo Pontifice Zacharia, qui Nicolaum præcessit, confirmato, vt patet ex canone, In Synodo, de consec. d. 4.

RESPONDEO; Nicolaum non definiendo quæstionem de fide, illud dixisse; sed solum vt doctorem particularem exposuisse obiter opinionem suam. Nam quod ille intendebat docere in illo canone, non erat de forma Baptismi, sed tantum de ministro, de quo interrogatus fuerat. Itaque postquam responderat & definierat, Baptismum esse ratum, etiam si à Iudæo, vel Pagano detur, quæ erat præcipua quæstio, addidit obiter; Baptismum esse ratum, siue in nomine trium personarum, siue in nomine solius Christi detur. In quo sequutus est Ambrosij sententiam lib. i. de Spiritu sancto, cap. 3. vt ipse ibidem dicit. Quæ sententia falsa quidem est meo iudicio; tamen non hæretica. Nam non inuenitur vlla certa definitio Ecclesiæ de hac re, & Patrum sententiæ inueniuntur etiam variæ.

Neque obstant canones illi Pelagij, & Zachariæ. Nam Pelagius non definit quidquam, sed solum vt Doctor in epistola ad Gaudentium explicat opinionem suam. Zachariæ autem canon mihi valde suspectus est. Nam Gratianus citat epistolam Zachariæ ad Bonifacium, cum hunc canonem ponit:

nit: at non inuenitur in epistolis Zachariæ ad Bonifacium, quæ exstant in tomis Conciliorum, talis aliqua sententia.

Deinde Concilij illius Anglicani non meminit Beda in historia gentis suæ, vbi tamen aliorum Conciliorum Anglicanorum mentionem semper facit. Immò ipse Beda contrariam sententiam sequitur. Nam in cap. 10. Act. approbat sententiam Ambrosij de Baptismo in nomine Christi. Qui nec nec potuit ignorare decretum Concilij Anglicani, si reuera fuit, cuius meminit Zacharias, cum ipse eodem tempore exeret, & adhuc Zachariæ superuixerit; nec vilo modo credibile sit, eum voluisse Concilio, in sua patria celebrato, & Apostolica confirmato, contradicere.

Admissa autem auctoritate Concilij, & Zachariæ, reprobandetur dupliciter. PRIMO cum Magistro in 4. d. 3. in illo Concilio fuisse solùm definitum, non esse ratum Baptismum in inuocatione trium diuinarum personarum. Non autem definitum, an illæ tres personæ implicitè an explicitè nominari deberent: & proinde non pugnare istum canonem cum sententia Ambrosij, & Nicolai, qui docuerunt, sufficiens implicitam nominationem trium personarum in vno Christi nomine. Ad quem modum etiam istum canonem Concilij intellexit D. Bernardus in epist. 340. & Hugo de S. Victore, & omnes alij Doctores illius ætatis, qui non obstant eorum Concilij Anglicani, docuerunt, Baptismum in nomine Christi esse ratum.

SECUNDO dici potest, Concilium Anglicanum non esse verè & propriè probatum ab Apostolica sede, & ideo non probare rem de fide. Zacharias enim laudauit quidè Concilium Anglicanum, & eius decreta citauit ad suum propositum, non tamen propriè vt Pontifex, & ex intentione confirmandi Concilij, illud probauit. Aliud enim est Pontificem ferre ad firmare decreta Conciliorum; aliud verò ad aliquod illius propositum ea commendare.

VICESIMVS SEPTIMVS est STEPHANVS VI. cuius iungitur XXVIII. SERGIVS III. Nam vt ex Platina & alijs constat, Stephanus Papa irritauit acta Formosi Papæ prædecessoris sui, & ordinatos ab illo iterum iussit ordinari. Preterea de sensu Sacramentum pendere à virtute ministri, qui est error in fide manifestus. Quocirca Ioannes IX. irritauit postea acta

acta Stephani VI. & approbavit acta Formosi. Sed rursus paulo post Sergius III. iterum irritavit acta Formosi, & proinde etiam Ioannis, & approbavit acta Stephani. Ex his Pontificibus contrariis inter se, necessariò aliqui errant, ut observarunt diligenter Magdeburgenses Centur. 9. cap. 10. in vita Stephani VI. & Centur. 10. cap. 10. in vita Ioannis IX. & Sergij III.

RESPONDEO; errasse Stephanum VI. & Sergium III. sed in quaestione facti, non iuris; & malo exemplo, non falsa doctrina. Hæc enim est historia. Formosus Cardinalis & Episcopus Portuensis à Papa Ioanne VIII. depositus, ac degradatus, & ad sortem laicorum redactus, ex vrbe discessit, & iuravit, nunquam se vel ad urbem, vel ad Episcopatum rediturum. Paulo post mortuo Ioanne VIII. successor eius Martinus II. absoluit Formosum à iuramento incaute prolato, & dignitati pristinae restituit. Nò diu post idem Formosus, Papa creatur, vivit annis quinque, & apponitur ad Patres suos.

Succedit Stephanus VI. qui magno odio in Formosum incensus, & vel nesciens, vel non credens eum à Martino Papa fuisse absolutum à iuramento, publicè in Concilio Episcoporum decernit, Formosum nunquam fuisse legitimum Pontificem, & ideo irrita esse debere omnia eius acta; & qui ab illo sacros ordines acceperant, coegit iterum ordinari, tanquam nihil ab illo accepissent. Displicuit hoc factum omnibus, & ideo Pontifices tres ordine succedentes, Romanus I. Theodorus II. & præcipuè Ioannes IX. convocato alio Concilio Episcopali iudicaverunt, Formosum verum Pontificem fuisse, & Stephani VI. sententiam irritaverunt. Successit postea Sergius III. & in omnibus Stephanum VI. imitatus est. præcipua ergo quaestio fuit; an Formosus fuisset Papa legitimus, nec ne. in qualibus quaestionibus non negamus posse errare Pontifices, & de facto errasse Stephanum & Sergium.

Sed OBJECIES; Stephanus & Sergius non solum iudicarunt, Formosum non fuisse verum Pontificem; sed etiam ordines sacros, quos ille contulerat, non fuisse ratos. qui est error manifestus contra fidem. Nam etsi Formosus non fuisset Papa, & semper mansisset depositus, & degradatus; tamen quia aliquando verus Episcopus fuerat, & erat quoad characterem & ordinis potestatem, quæ non potest vllò modo auferri, ex-

ror in fide est dicere; ordines sacros ab illo collatos, non fuisse veros ordines sacros.

RESPONDEO; Stephanum & Sergium non edidisse illud quod decretum, quo decernerent ordinatos ab Episcopo degradato, vel nominatim à Formoso tanquam degradato, iterum ordinandos: sed solum de facto iussisse iterum ordinari. Quæ iussio non ex ignorantia, aut hæresi, sed ex causa in Formosum procedebat. Notat enim Sigebertus in Chronico anni DCCCC. III. Stephanum VI. reclamantibus per omnibus per vim exordinasse à Formoso ordinatos.

VICESIMVS NONVS est IOANNES XIII. siue, vt alii dicunt, XIV. quem Magdeburgenses Centur. 10. cap. 6. col. 394. accusant horreni erroris, & sacrilegij; quod contra Canonis institutionem cœperit baptizare campanas. quod etiam frequenter alij hæretici nobis obiiciunt. Mirum verò est, ut etiam dicant campanas à nobis antea catechizari, & ut vt possint fidei Symbolum resonare.

Vel igitur rem ipsam, vel nomen Baptismi campanarum reprehendunt. Si rem, apertè decipiuntur, vel mentumtatis enim campanæ reuera baptizantur; sed solum benedictur, & dedicantur diuino cultui, eo modo, quo templa, altaria, cælices, & alia sacra vasa, vt patet ex pontificali, vbi habetur benedictio campanæ, & nulla fit mentio vsquam Baptismi, neque dicitur: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Sed solum funduntur preces ad Deum, vt in aliis benedictionibus. Si nomen reprehendunt; sciant nomen Baptismi non à Pontificibus; sed à vulgo, & quidem metaphoricè accommodatum campanarum benedictioni; quia minime vident campanas aqua benedicta aspergi, & eis nominata interdum imponi, vt distinguantur aliæ ab aliis.

TRICESIMVS est SYLVESTER II. quem magum & necromanticum fuisse, & à Diabolo discriptum in templo Crucis in Hierusalem, refert Martinus Polonus in Chronico, & ex eo Magdeburgenses Centur. 10. cap. 10. & Tilmantius lib. 1. cap. 9. de Ecclesia. Constat autem necromanticos vt plurimum esse infideles, & Diabolum pro Deo colere.

RESPONDEO; sine dubio esse fabulas, quæ narrantur de magia, & morte Syluestri II. Nam nec vllus bonæ fidei auctor vetustus id pro certo affirmat: & exstat adhuc in Eccle-

in Lateranensi sepulcrum huius Pontificis, cum Epitaphio posito à Sergio IV. Papa, "viro sancto, omnium scriptorum consensu, qui tantum quinque annis fuit posterior Syluestro; in quo Epitaphio laudatur Syluester tanquam optimus Pontifex. Occasio fabulandi de magia huius Syluestri fuit, quia erat Syluester peritissimus geometriæ, de qua etiam libros scripsit; seculo autem illo, id est, D C C C C. quo nullum fuit indoctius, & infelicius, qui Mathematicæ, aut Philosophiæ operam daret, à vulgo magus putabatur. Vide Onuphrium in annotatione ad Platinam.

CAPVT XIII.

De Gregorio VII.

RICESIMVS PRIMVS, qui erroris arguitur ab aduersariis, est GREGORIVS Papa eius nominis septimus. Eum enim Magdeburgenses Centur. II. cap. 10. reprehendunt vt hæreticum, necromanticum, seditiosum, simoniacum, adulterum, ac pessimum non solum omnium Pontificum, sed ferè omnium hominum. Et idcirco eum non Gregorium, vt vocabatur in Pontificatu, neque Hidebrandum, vt dicebatur ante Pontificatum; sed Helbrand, appellant, quod Germanicè inferni titionem significat.

Eundem Gregorium Theodorus BIBLIANDER in Chronico vult esse ipsum Gog principem Magog: & omnes alij huius temporis hæretici nullum Pontificem magis detestantur, quàm istum; ac præsertim Tilmannus lib. I. de Ecclesia, cap. 9. vbi apertissimè mentitur, ea quæ narrantur mala de Gregorio VII. haberi in libris Monachorum, Papæque adulatorum; cum tamen & ipse Tilmannus, & Centuriatores nullum proferant testem, præter vnum qui fuit hostis iuratus Gregorij VII. omnia enim probant vnus Bennonis Cardinalis testimonio, qui illo tempore vixit, & vitam Gregorij VII. scriptam reliquit.

Ego autem in huius Bennonis librum legens, & impudentissimorum mendaciorum plenissimum inueniens, alterum è duobus mihi persuasi; aut reuera nihil tale eo tempore scripsisse Bennonem, sed aliquem Lutheranum esse huius libri